

bi obavljamo u vlastitoj režiji. Pomoć drugih radnika je poželjna ako se radi dogovorno, u protivnom dovodi do manjih ili većih promašaja.

Drugu izložbu organizirali smo u naselju Travno, u galeriji »Turopoljski cvjetić«. Riječ je o izlogu robne kuće »Exportdrvo« koja je dio svog prostora iznajmila entuzijastima iz OKUD-a Travno za postavljanje povremenih izložbi.

Zanimljivo je da smo obavijest da Tehnički muzej izlaže u spomenutoj galeriji saznali iz dnevnog tiska. Kako ne bi morali opozvati vijest, posredstvom MDC-a smo se povezali sa OKUD-om »Travno«, te izložili naše eksponate. Izborom eksponata (jer se po prvi put pojavljujemo u prostorima Novog Zagreba) željeli smo predstaviti odjel našeg Muzeja. Izložili smo brodske fenjere, fizikalne instrumente, rudarsku opremu i alat za obradu zemlje. Ujedno smo izložili i naše razglednice koje su kasnije bile izložene na izložbi razglednica u prostorijama OKUD-a »Travno«. Bilo je predviđeno da izložba bude postavljena od 19. 5. do 9. 6., ali je na zahtjev voditelja galerije produžena za još sedam dana.

Eksponate za obje izložbe odabrali su kustosi: dipl. ing. Škulj Božica, dipl. ing. Tarabochia Nino i dipl. ing. Jamičić Željko, a likovne postavbe izložbi izvršila je Krtelj Ljerka. Ovim akcijama stvorili smo u Muzeju radnu grupu za postavljanje povremenih izložbi. Ona se sastoji od kustosa, likovnog suradnika i pogonskog radnika. Sretna je okolnost što u Muzeju raspoložemo privatnim manjim dostavnim vozilom pa transportne probleme lakše savladujemo.

Konačni rezultati ovih akcija ne mogu se iskazati egzaktnim pokazateljima jer je njihov učinak mjerljiv tek na dužu stazu. Novost, a ujedno i nova kvaliteta našeg rada, jest ta što smo se počeli pojavljivati u gradskim prostorima, te javnosti približavati i pojašnjavati našu osnovnu djelatnost. Dokaz uspjeha je i taj što je izložbama produženo vrijeme izlaganja, a to znači da interes javnosti postoji.

Nevjerojatno je koliko malo Zagrepčana zna gdje se nalazi Tehnički muzej i čime se bavi, iako je jedan od najvećih tehničkih muzeja u zemlji. No, kao najveću korist ovakvih aktivnosti procjenjujemo pomak koji se dogodio u našoj svijesti, koja je shvatila korisnost ovakvih akcija, tako da već polovicom 1983. g. planiramo aktivnosti za Dane muzeja 1984. g. O izložbama su načinjeni kraki izvještaji popraćeni fotografijama i pohranjeni u arhivi Muzeja i Muzejskog dokumentacionog centra.

Na kraju treba spomenuti i veliku organizacionu pomoć koju nam je pružio Muzejski dokumentacioni centar, na čemu se i ovom prilikom najljepše zahvaljujemo.

Izložbe u Tehničkom muzeju u 1983. godini

Božica Škulj

Tehnički muzej, Zagreb

Ove je godine Tehnički muzej u Zagrebu otvorio širom vrata većem broju izložbi nego ijedne godine ranije.

Do kraja studenog 1983. godine realizirano je sedam izložbi, što je svakako, uz ostalu, stručnu i edukativnu muzejsku djelatnost, iziskivalo posebne dodatne napore od radnika Muzeja.

No, treba naglasiti da su sve izložbe bile organizirane s jednim ili više organizatora, odnosno suorganizatora, što je rezultiralo kako stručnim, tako i organizacionim kvalitetama. Posebno dobre i kvalitetne rezultate pokazala je suradnja s manjim društvima, odnosno klubovima, koji predstavljaju veliki stručni potencijal, no njihov rad i entuzijizam dolaze do izražaja tek izlaskom pred javnost, a to im je omogućio Tehnički muzej.

Izložbena djelatnost istovremeno uvjetuje i veće angažiranje na planu

animacije i propagande, a osim toga često nameće i realizaciju uspješnih tematskih i prigodnih predavanja.

Na planu propagande Tehnički muzej se ove godine, uz već uobičajeni način putem plakata i pozivnica, mnogo više koristio javnim glasilima, te posebno radijskim medijem, što je urodilo mnogo većim i boljim rezultatima no bilo koju godinu ranije.

Osim u svom izložbenom salonu, Tehnički muzej svoju izložbenu djelatnost prenosi i van svojih prostora.

Ponajprije sudjeluje u zajedničkoj akciji svih muzeja grada Zagreba povodom Dana muzeja u svibnju, te na međunarodnim manifestacijama kao što su »Interliber« i »Ferijal 83« na prostorima Zagrebačkoj vlesajma.

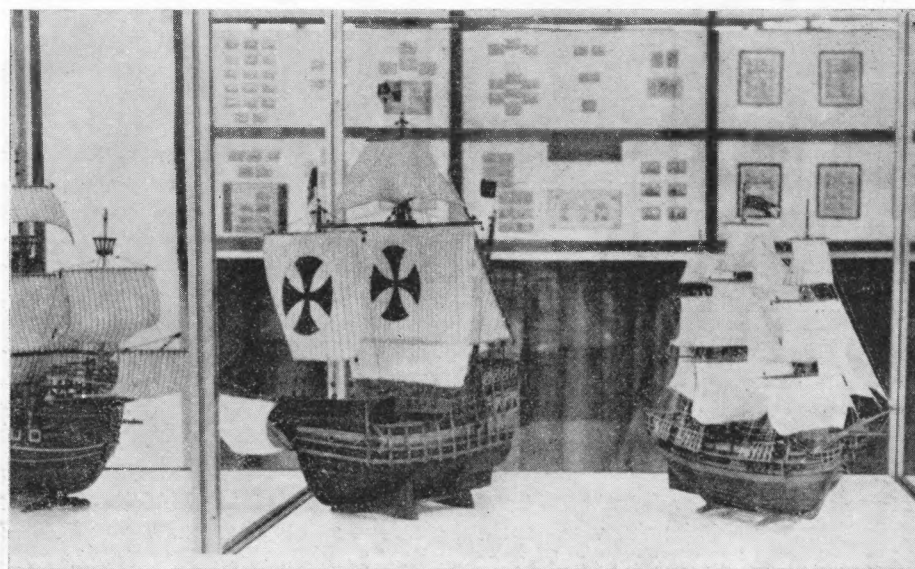
No Tehnički muzej još uvijek mnogo više pažnje posvećuje izložbama koje postavlja u svojim izložbenim prostorima nego izložbama van njih.

Tijekom 1983. godine u svom izložbenom salonu Muzej je, unatoč financijskim poteškoćama, realizirao niz vrlo interesantnih izložbi kao što su:

- »Izložba željezničkih maketa i modela«,
- »25 godina svemirske ere«,
- »Izbor iz zbirke amaterske fotografije u Hrvatskoj od 1945. do 1983. g.«,
- »Sigurnost u proletu briga svih nas«,
- »21. Zagreb-Salon«,
- »Makete brodova i pomorstvo u filateliji« i
- »Izložba zrakoplovno raketnog modelarstva amatersko-raketne tehnike i filatelije«.

Realizirane izložbe su tematski obuhvatile niz vrlo zanimljivih područja,

*Detalj izložbe »Makete brodova i pomorstvo u filateliji«
Foto: Ljerka Krtelj*

Detalj izložbenog prostora Tehničkog muzeja na međunarodnoj manifestaciji »Ferijal '83« u dijelu »Nautika«
Foto: Ljerka Krtelj

koja su široj javnosti približena kao slikovni, pisani, ili, najčešće, kao tro-dimenzionalni materijal u vidu modela, maketa ili originala.

Posebno dobre rezultate posjeta pokazale su izložbe s karakterom igraonica kao npr. »Izložba željezničkih modela i maketa«, ili pak izložbe s vrlo atraktivnim modelima brodomo-

delara i avio-raketomodelara, čija je djelatnost manje poznata i rjeđe viđena.

No, vrlo dobrom animacijom i organizacijom popratnih akcija (predavanja filmovi i skromnije izložbe), kao što je npr. bila izložba »Sigurnost u prometu briga svih nas«, postignut je brojni odaziv posjetilaca.

Sa izložbe željezničkih maketa i modela

Izložba je svojom temom a i koncepcijom privukla pažnju ne samo učenika osnovnog obrazovanja, kojima je bila i namijenjena, već i velikog broja djece predškolskog uzrasta, što i te kako mnogo znači za daljnji rad i razvoj Muzeja, posebice na planu posjetilaca.

Suradnja Tehničkog muzeja s Foto-klubom »Zagreb« u 1983 godini rezultirala je dvjema izložbama na planu amaterske, hrvatske i svjetske fotografije.

Povodom 90. obljetnice organiziranog foto amaterskog pokreta u Hrvatskoj, Tehnički muzej je domaćin izložbe »Izbor iz zbirke amaterske fotografije u Hrvatskoj 1945 — 1983. g.«, a isto tako prvi put otvara vrata i međunarodnoj fotoamaterskoj manifestaciji »21. Zagreb-salon«.

Po prvi se put svjetska fotografija našla u Tehničkom muzeju, u nadi da će joj Tehnički muzej i u budućim susretima ponovo biti domaćin.

Spomenute izložbe fotografija bile su povod da tom prilikom Muzej iz svog bogatog fundusa po prvi put izloži i dio stare fototehnike izuzetne vrijednosti.

Izloženi eksponati koji mahom datiraju s kraja XIX. i početka XX. st. uveliko su pridonijeli kako stručnom, tako i vizuelnom oplemenjivanju izložbenog prostora.

K tome treba naglasiti da će Tehnički muzej i nadalje raditi na razvijanju i afirmiranju izložbene djelatnosti okupljajući što veći broj zainteresiranih pojedinaca, članova društva, klubova, ustanova i radnih organizacija. Isto tako nastojat će i proširiti izložbenu djelatnost temama koje još nisu bile viđene u prostorima Tehničkog muzeja, a koje to sigurno zaslužuju.

Posebni problem u realizaciji izložbi predstavljaju dakako financijska sredstva. No, iskustvo je, pokazalo da se udruživanjem u tim akcijama s jednim ili više nosilaca i ti problemi uspješno rješavaju. Osim toga, uz veće angažiranje oko propagande, te s više domišljatosti u organiziranju popratnih akcija i financijski skromnije izložbe, mogu se podignuti na nivo zainteresiranosti koji imaju velike i prije svega vrlo skupe izložbe.